

Han Yan, Xi Murong, Hui Wa

**THREE WOMEN POETS OF CONTEMPORARY CHINA. POEMS /
TRANSLATION FROM CHINESE, INTRODUCTORY ARTICLE
AND COMMENTARIES BY N. CHERNYSH**

Natalia Chernysh

PhD (Philology), Associate Professor
Oles Honchar Dnipro National University
72, Gagarin Ave., Dnipro, 49010, Ukraine
nata.kitashi@gmail.com
ORCID: 0000-0002-2384-1481

The poetry of Han Yan (寒烟), Xi Murong (席慕容), and Hui Wa (灰娃) can be characterized as a vivid part of contemporary Chinese lyricism, distinguished by its fusion of profound lyricism, philosophical reflection, and intertextual connections with both classical and world poetry. Presented in generational sequence, the works of these contemporary women poets unfold as follows: the youngest, Han Yan; the elder, Xi Murong; and the eldest, Hui Wa. This arrangement not only reflects their age but also follows a shifting perspective: from personal conflict, to interpersonal relationships, and finally to connections with the eternal and the universal.

Han Yan delves into inner, personal fillings. Themes of pain, conflict, identity, and heritage are presented with intensity and concentration. The reader first enters a world of internal struggle, of soul-searching and for one's vision of the world – an existential challenge common at the beginning of personal development, when one learns to rely solely on oneself. Xi Murong moves beyond the purely internal conflict, turning instead to themes of love, fate, and human interaction across generations. Her poetry, exploring the interweaving of past and present as well as the idea of reincarnation, reveals how personal experiences transcend the boundaries of a single lifetime and become part of a broader human story that supports one's worldview. The turn toward another person seems to disperse inner anxiety, and her poetry takes on the lightness of a song. Hui Wa's verses elevate the focus from human relationships to cosmological and universal concepts. She steps beyond human experience to address eternity, silence, and the bond between humankind, nature, and the cosmos. Personal emotions and interaction with nature appear to merge with an engagement with eternity. The individual seeks answers beyond human history, while remaining intimately bound to it.

This conditional division into thematic stages cannot encompass the entirety of each poet's work, yet in this particular selection of poems, the trajectory is so clearly traced that it cannot be ignored.

Keywords: lyricism; philosophical reflection; intertextual connections; Han Yan; Xi Murong; Hui Wa

Хань Янь, Сі Мужун, Хуей Ва

**ТРИ ПОЕТКИ СУЧАСНОГО КИТАЮ. ВІРШІ / ПЕРЕКЛАД З КИТАЙСЬКОЇ,
ВСТУПНА СТАТТЯ ТА КОМЕНТАРІ Н. О. ЧЕРНИШ**

Від давнини китайська поезія фіксувала суспільні зміни, війни, народні звичаї, красу пейзажів тощо. У “Книзі пісень” “诗经” – першій давньокитайській поетичній збірці, створеній ще за часи Конфуція, у розділі “Гофен” “国风” бачимо побут,

© 2026 N. Chernysh; Published by the A. Yu. Krymskyi Institute of Oriental Studies, NAS of Ukraine on behalf of *The World of the Orient*. This is an Open Access article distributed under the terms of the CC BY-NC (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>).

мрії, сподівання народів часів Чжоу. А далі дізнаємося про самозаглиблену відлюдність поета Тао Юаньміна (陶淵明) та патріотичну скорботу Цюя Юаня (屈原), про філософію життєвої відкритості в ліриці Су Ши (苏轼), про поезію Ду Фу (杜甫), яка показує історію розквіту та занепаду династії Хань, про безмежну свободу в ліриці Лі Бая (李白), відчуваємо журливу ніжність поезії Лі Цінчжао (李清照)... Усіх видатних поетів і поеток не можна й перелічити.

Через поезію в культурний код нації непомітно інтегрувалися конфуціанська концепція людяності жень (仁), даоський принцип природності цзижань (自然), буддійська ідея споглядання чань (禪). Формуючи в китайців відчуття стриманої, витонченої краси, поезія разом із живописом та каліграфією стала засобом естетичного виховання. “Слова закінчуються, а зміст невичерпний” (言有尽而意无穷) – це про лаконічність та красу китайської поетичної мови [林语堂 2021]. Поетичні образи жовтої річки, місяця, сосни, бамбука, хризантеми стали універсальними символами світової культури, а такі теми, як туга за батьківщиною, самотність, швидкоплинність життя, зрозумілі і близькі кожному читачу, хоча й подані через унікальну образність китайської мови. Зокрема, згадаємо і про образну красу поезії, де через художній образ передаються тонкі емоційні переживання, як-от у відомому вірші Лі Шан’їня (李商隐) “Розкішна цитра” (锦瑟¹ в моєму перекладі:

*Навіщо розкішній цитрі п’ятдесят струн
Якщо кожна струна нагадує про юність
Чжуан-цзи у вранішнім сні обернувся в метелика
Ван-ді весняні думки довірив зозулі
Місяць над безкраїм морем ронить сльози-перлини
Сонце над синіми ланами сяє теплим нефритом в імлі
Втім ці почуття затрималися в пам’яті
Адже в той час була лише безтурботність*

Сучасна китайська поезія виросла на глибокому ґрунті традиційної культури Китаю. Водночас у ХХ столітті вона збагатилася самобутнім мистецтвом західної поезії. Якщо від класичної поезії сучасна поезія Китаю успадкувала глибину художнього образу та лаконізм мови, то від західної поезії вона увібрала в себе нові виражальні засоби й модерністську свідомість. Китайська поезія є не лише мистецтвом слова, вона є втіленням духовної сутності китайської культури. Вона поєднує історію, філософію, естетику та етику, постійно живить національний дух і показує світові унікальну привабливість східної культури. Китайський науковець Лінь Юйтан зазначив: “Поезія – це релігія китайців” [林语堂 2021]. Тому так цікаво сьогодні уважно вдивлятися в рядки сучасних поетів, аби зрозуміти національний характер людини сучасного Китаю.

Переклад українською мовою віршів Хань Янь виконано за виданням [寒烟 2012].

Переклад українською мовою віршів Сі Мужун виконано за виданням [席慕容 2010].

Переклад українською мовою віршів Хуей Ва виконано за виданням [灰娃著 2016].

* * *

Хань Янь (寒烟)

Хань Янь народилася в 1969 році в провінції Шаньдун. Вона – лауреатка декількох літературних премій, серед яких “Поетична премія Хайцзи” (1914). Окремі її вірші перекладалися англійською, французькою, іспанською мовами. Вона є авторкою збірок “Відголос і лінія перетинання” “截面与回声”, “Місяць на захід” “月亮向西” [寒烟 2012]. Її вірші ввійшли в різні поетичні збірники та літературні журнали.

Віра після смерті

Будуть розплющені сиротливі очі
Розповідати про тягар спадщини сього світу
Буде собака дорогу винюхувати
Бродити в просторі тобою залишеному
Буде дерево на яке наведено світло зірки
І далі співати пісні в темній ночі
Буде кінь який передчуває снігопад
На віковичній рівнині повторювати твоє мовчання
Будуть будуть дикі маргаритки пучком
Притискатися до грудей могильного каменя
Втішати твою самотність зірвану негодою...
Чому тільки після смерті починається твоя віра?

Адреса осені

Я маю йти очікувати тебе на старий схил гори
Ми такі близькі що ближчими вже бути не можна
Немов два серця воліють крізь тонесенькі тіла
Обняти одне одного разом

О твоє серце захоплене ніщо!
Глибокі очі схожі на порожні монастирські чаші
Тихенько поглинають мою лють
Тепер я розумію як падає на землю листя...

Чому повсюди спокій столітня втіха
Ялина що прощально піднімає руку
Приречена за всі дерева бути вищою
За себе бути вищою –
Ніщо от саме так дійшло до моїх губ

Столітні пагони в плаценті космосу
Прокинулися враз

Навчитися зберігати

Якщо всі твої твори
Не можна зібрати в річці часу
Не можна накопичену натхненну пам'ять
Вплести
В поетичну книгу хронометра часу
Отож
Ці натхненні ієрогліфи
Можливо лише тобою написані сніжинки
Падають й тануть
Отже
Натхненній пам'яті
Варто вплітатися в повороти долі

Наодинці з тишею

Якщо шум приносить лише стомлення
Краще знайти тихе місце
Якщо спілкування приносить лише прикроці
Краще серце зберігати самотнім

Не заражатися галасливістю скупчених мух
Не стикатися з блиском мечів за спиною
Нехай серце збереже чистий дух

У просторі усамітнення
Нехай серце відпочине серед спокою часу
У дрімотному ароматі книг
Знайдеш блакитне небо

Як хочеться розповісти про те
Яка тиша гарна...

Двір

Бліде світло місяця дуже щедре
У сьайві що заповнює двір
Діти потихеньку ростуть

Бабуся жива а не пішла на небо
Ластівка пам'ятаю ще тримає суглинок
Втрачений перший зуб під тією черепицею
Стерся до болю і зеленим мохом поріс

У часі двір завжди живий:
Тихо собаки гавкають
У колодязі відображаються зірки
Вусики виноградної лози радісно простягаються в сновиддя

Готуємо

Додаємо тиші. Далі варимо
Готуємо –

“Насамперед обов'язково потрібен горщик”
Який несучасний цей раритетний прилад!
“Стежимо за вогнем”
Цю ознаку майстерності не передати словами
“Кипить”...
Тривалий процес перетворення

Лікарський аромат веде за собою
Незнайомі коріння стебла та листя
Будуть твоїми духом і плоттю очі
Наповнені секретом алхіміка захоплення
Мимоволі визначає справжній твій вік
“Тільки обраних надто мало в цьому столітті
Щасливий хворий це ти”.

Гірко. Цю чисту концентрацію
І краплею води розбавляти не слід

Під зірковим небом

Тебе нестримно тягне голову підняти
І в словнику незліченних зірок
Знайти свій осередок
Раптово одна зірка заблищала наче цвях

Тебе там забили зверху вниз
 Ось так назвали запалили
 В час мороку
 Ось так погнали до неосяжної пустелі
 Ніби жебрак ганебними руками
 Збирає крихти хліба розсипані зірками
 І кожну зірку відправляє в серце
 В свій час все обернеться в камінь
 – Як ти колись дивився вгору
 І далі так тягнись

Сі Мужун (席慕容)

Сі Мужун народилася в 1943 році в передмісті Чунцін, але її родове коріння походить із Внутрішньої Монголії (нині – Автономний район Внутрішня Монголія (АРВМ) КНР). Сі Мужун є авторкою понад 50 збірок поезії, есе, альбомів та вибраних творів. Її вірші, як-от “Муррая” “七里香”, “Юність без ворожнечі” “无怨的青春”, “Квітуче дерево” “一棵开花的树”, дуже відомі китайському читачу [席慕容 2010].

Пісня оборони кордонів

Заспівай для мене пісню оборони
 давно забутими словами заспівай
 тремкими звуками тихесенько поклич
 із серця неосяжний рідний край

Той краєвид за межами Великої стіни
 хто каже що в мелодії занадто гіркоти
 якщо не любиш слухати
 лише тому
 що твоя пісня має безнадійні голоси

Але весь час ми маємо співати й знов співати
 немов з рівнини тої блисне золотаве світло
 немов піщана буря великої пустелі зареве
 немов неподалік Жовтої річки біля гір
 герой на коні їде відчайдушний
 верхи на коні повертає в рідний дім

Роздум (1)

Коли ти мовчки підеш
 все що було сказано чи не сказано забудеться

Я свої сльози теж поміщу серед сторінок книги
 начебто кілька квіток жасмину нашої юності

Можливо одного разу в сутінках через багато років
 вони випадково випадуть з відкритої сторінки

Ні запаху ні звуку
 за вікном можливо в той час падатиме прозорий
 прозорий дощ

Роздум (2)

Коли все закінчиться
я знаю
я забуду тебе

з мого серця зійде тягар
будь ласка вибач мені
життя насправді є постійне поранення та постійне відновлення

світ все ще є сад
в якому лагідно чекають поки я дозрію

небо – таке блакитне
дерева – такі зелені
життя – і справді може бути таким мирним і благословенним

Одне квітуче дерево

Як змусити тебе зустрітися зі мною
для цього в пречудовий час
молила Будду вже п'ять сотень років
просила в нього поєднати нас

І Будда деревом зробив мене
росту біля дороги якою маєш йти
на сонці ревно розпускаються квітки
вони минулого життя мого думки

Ти наближаєшся послухай
тремтячий лист – то є очікування ніжність
утім пройшов і не помітив того
що залишилося позаду тебе
о друзі! – не пелюстки квіток –
але пустельне серце моє

Просвітлення під дощем

Якщо після дощу буде ще дощ
якщо після суму буде ще сум

Нехай я легко перед цією розлукою
що після розлуки усміхаючись продовжу шукати
того хто вже не може з'явитися – тебе.

Елегія

В цьому житті я більше не побачу тебе
тому що потім побачу
вже не тебе

Ти в моєму серці більше ніколи не з'явишся
те що з'явиться – тільки переломні
дні місяці й роки

Вечірня пісня

Я люблю поле коли вечір ще не настав
у цей час
всі барви вже стали спокійними
а темрява ще не прийшла
на пагорбі серед густої зелені
ще тримається останній штрих наснаги
І люблю життя коли вечір ще не настав
у цей час
всі історії вже склалися
а фінал ще не відбувся
я з усмішкою знову озираюся назад
шукаю своє серце що блукало й тужило колись

Після дощу

Життя насправді – теж може бути наче вірш
якщо дозволиш мені йти повільно вперед
тихесенько чекати й шукати
нести в собі сутінки що дедалі густішають
проходити повз невідомі болота
серед похмурих хмар
нарешті проллються сльози – за всі ті
зустрічі які ми втратили або зовсім і не втрачали
Життя насправді у фіналі – завжди неначе вірш

Після рясного дощу
моя душа стає чистішою
якщо ти здатен чекати –
усі хмари що блукають і не знаходять місця
врешті-решт зіллються в річку

Віра

Я вірю: сутність любові така ж
як простота і ніжність життя
я вірю в усі
збіги й гармонію світла і тіні
Я вірю: з однієї зернини
серед криги та снігу народжується цвітіння дерев
я вірю: три сотні поем
знов і знов повторюють лише те
що в юності не промовляється
одне слово
Я вірю в замисел небес
і вірю: якщо ти хочеш зі мною
разом повернутися думками
до тих далеких та смиренних джерел
ми нарешті зрозуміємо одне одного

Минула доля

Якби люди справді могли перероджуватися
Якби у світі існувало колесо сансари
Тоді в минулому житті якою була моя любов?

Якщо ти був дівчиною що збирала лотоси в Цзяннані
я безсумнівно була би тією квіткою
що вислизнула з-під твоєї ніжної руки

Якщо ти був бешкетним хлопчиськом
що прогулював уроки
я була би тією новенькою кулькою
яка випала з твоєї кишені
і залишилась у придорожніх травах
проводжаючи тебе який нічого не помітив поглядом

Якщо ти був монахом що медитував у мовчанні
я була би тією пахучою свічкою перед вітарем
яка згорала супроводжуючи тебе в хвилини глибокої тиші

Тож коли ми зустрілися в цьому житті
завжди відчуваю що наша минула доля ще не завершена
і знову розпливчата що не можна ретельно провести грань
не можна розповісти тобі про все все все

Хуей Ва (灰娃)

Хуей Ва народилася в провінції Шеньсі в 1927 році. Вона почала писати вірші в 1972 році та опублікувала такі поетичні збірки, як “Історії гірських привидів” “山鬼故事”, “Вірші Хуей Ва” “灰娃的诗”, “Сім розділів Хуей Ва” “灰娃七章” [灰娃 2016], “Без троянд” “不要玫瑰”. Її поезія не пов’язана з жодними течіями в сучасній історії поезії, але, як зазначають китайські критики, ця поезія володіє унікальною невинністю, благородством, спонтанністю, чутливістю та трансцендентністю. У січні 2025 року Хуей Ва померла у віці 98 років.

До чого ж глибока ця тиша

Учора вночі
до чого ж глибока ця тиша
до чого ж дивний цей звук
всесвіт так само як і вічність
причетний до таємниці духів

Та чорна ластівка що прилетіла з півдня
біля моїх вух тихенько шепоче
зізнається що бог вгамовує моє душевне занепокоєння

Є птах який усе ще співає

Є птах який усе ще співає
Проте пісня не проб’є
Схоже на лід мовчання нірвани

Ми більше не в змозі просити
Втомилися від ілюзій та все ж таки
Птах-віщун!

Чи можеш ти тією
Чистою та дзвінкою піснею привітати
Сонячне світло дня що народжується?

Коротка пісня про Тенгер²

З підйомами та прогинами
Тенгер пустеля
Гаряча хвиля кипить рухається
Пальцями незліченних рук показує вперед
Масивною хвилею розриває повітряний потік
Нібито неосяжний ліс
У просторах горизонту разом вказує на західний край
Безкрайній потік
Видає яскравий свист
Здається що наконечник стріли пронизує наші
Запечатані в передсерді докори совісті
Не кажучи вже про самовдоволення або
Про приховані ненависть та образи

Засліплює очі
Тенгер пустеля
Море розпечених променів опівдні коливаються
Розкачують чисті звуки фіолетово-бронзових бубонців
Опівночі місячне сяйво розходитьсь
Темно-червоною трояндою
Гаряче розчиняється
Пісочна рівнина – сховище, наповнене вітром
Потайки коментує велике повстання
І тоді великі зміни у часі починають плутатися
Сьогоднішній день минуле століття – випалюються повністю
Мимоволі людина прагне бути похованою тут
Поміж хорових рим що досягають далеких небес

Без назви

Чому
 в цьому році мені
 так сумно?

У полях
 тирлич
 давно відцвів

ось-ось зозуля
 заспіває
 проникливу пісню

з даху нашого
 літає
 туди й назад

улюблений
 тирлич
 цвіте щороку

наспів зозулі
 у хмарах
 миготить

з тієї гори
чутно крики
“Старий одяг!”

Що то за люди
залишили цей
засохлий колодязь?

Чому
в цьому році мені
так сумно?

Обсипався
тирлич
тихо й непомітно

зозуля
вже співає
проникливу пісню

з даху нашого
літає
туди й назад

**Чия воля, що зрадила диво,
знищила царство цикад та цвіркунів**

На височезній верхівці дерева: дзінь-дзінь дзінь-дзінь
начебто сонячний промінь розгойдує дрібний бурштин
моя душа кружляє навколо хвиль сяйва й блиску
а в заростях рулади звуків цвірінь-цвірінь намиста і підвісок скрекіт
то знову розгортає тишу то знов затягне навкруги

чарівний передзвін розноситься швиденько йди сюди
швидше відчуй благословення сезонних подарунків
душа і Всесвіт дивним значенням просякнуті
серце і тіло переповнені отим
холодним й сумним щастям

на сьомий день глибокі пласти землі
розносять повідомлення передають сигнали
з небесних врат коричневі червоні зелені й жовті
музичні знаки кружляють вільно
і падають невесело а втім шумливо й упевнено

чи то тіняві кошики із хмар чи то букет зорі з троянд
золотом із міддю висвітлюють верхівки дерев за огорожею
ласкавий небесний погляд змахне зарозумілість гордовитість
наповнюються очі прозорим спогляданням розкиданих мазків
чи може

дивовижне джерело стрімливо увіллється до людей
із райських місць почуємо відлуння молитов
душа прокинеться черпати глибокий сенс життя
минулі справи тиснуть думки вкрай
солодкі і сумні однак у цьому році

ще довше тягнеться осінній силует проміння хмар
жовтий туман сухозліткою й крихтами срібла
розгойдується змішуючись із цятками темряви
тремтяче гається моя душа як треба
вгамувати серце Землі оскільки

стрекіт подій у світі що розривають людські серця
згасає
порожнеча не замінить серце Землі й моє
однак довгий-довгий сон сліди розкаяння тисячоліттями
блукають у підземних переходах

утім якщо в Землі терпіння не зрівняє ні з чим
хто незважаючи на все з Землі прогнав
струсив духмяну музику? хто
із серця вийняв незважаючи на все ту
в довгих думках і тяжких зітханнях сумну красу?!

Великий бар'єр – монастир Бінлінси³

Великий бар'єр
врізається в товщу хмар

Сонячні струни рябизною по воді дзюрчать
сонячний барабан надихає семибарвне сяйво
табун коней
енергійно наступає несеться вгору

Але в кровоносних судинах землі
осідає гігантська тиша

Чому ти завжди голову
ховаєш у ті розкішні сни
коли падають уламки
переливи арфи
на шматки розривають
тугу пастуха за батьківщиною

Вітер
безкрайня самотність
король левів прибуває
від джерела всіх вітрів сніжної батьківщини
шматки хмар густо збираються кущами
духи землі засновують жертovníк
стягує ряди військ сам князь Усунь⁴

Великий бар'єр височіє
у хаосі днів зі швидкістю блискавки й рокоту грому
споруджений монумент
застиглий з гідністю духу що зберігає мовчання
змушує левиного князя розвернути напрямок
занадто довго стримувались почуття й думки

Лють мчить лють вибухає
сотні зигзагів і тисячі поворотів на шляху вивергають прокльони

Але тут перед твоїми ногами
смарагдові хвилі коливаються гойдаються розливаються
бог сонця золотою голкою водить з краю до краю
біля двох берегів великого каньйону
пробивається назовні прадавній мідний звук
начебто струмливє світло зупинилося перед тихим ніщо

Чаші всіх святих
наповнені до країв
слабкі промені похило лягають хмари
перетинають перший місяць
кружляють зірки огинаючи вершини

Пучок вогню в моїх руках
з силою кидаю в річку
водний потік тече як завжди
як завжди сполохане бродильне нове
занурення виру плескіт хвиль
відбиток з таємними знаками невидимого князя тьми
хімерні обриси гір та річок що занурені у пільму!

Саме в цю мить
перед тим як згасне вечірня зоря
я чую тебе
мовця про те що не забути –
водночас ретельно рахую твої
доручені мені рештки думок

О Бінлінси Бінлінси!

Глибоко вночі

Сумно й важко
осінній вітер літня спека замучили
в очах з'явилася пліснява
вік нібито й не хоче закреслити
залишки часу
якщо це так то необхідно людям
гуртом громадою
покрити все зеленою сосною пахучими квітками
від твоєї тіні
до державних меж

Повсюди запах ладану заповнив
потужній зброї не знищити твоє юнацьке тіло
куля стрибає у високий простір а там
навічно оселилися шматки багряних хмар
з неба махнуть рукою скинуть останній погляд
“Мамо не плач!”

¹ 锦瑟无端五十弦，一弦一柱思华年。/ 庄生晓梦迷蝴蝶，望帝春心托杜鹃。/ 沧海月明珠有泪，蓝田日暖玉生烟。/ 此情可待成追忆，只是当时已惘然。

² Тенгер – це четверта за величиною пустеля Китаю. Вона розташована в південно-західній частині Автономного району Внутрішня Монголія (АРВМ, Китай), на кордоні з

центральною провінцією Ганьсу. Назва “Тенгер” походить з монгольської мови й означає “пустеля, неосяжна, як небо”. У китайському культурному контексті образ пустелі зазвичай несе в собі відчуття порожнечі, могуття та величності сили, але також несе і нотку смутку. У стародавній китайській поезії пустеля часто асоціюється з образами кордонів, битв, самотнього диму та сонця, що заходить.

³ Храм Бінлінсі – це буддистський печерний храм у Китаї (автономний округ Лінся-Хуей провінції Ганьсу), відомий своїм вишуканим печерним мистецтвом та значною історичною цінністю. Це частина Всесвітньої культурної спадщини. “Бінлін” з тибетської мови означає “Сто тисяч Будд” або “Обитель Будди Майтреї”, що еквівалентно санскритському “Татхагата”. Отже, храм Бінлін означає “Храм ста тисяч Будд”.

⁴ Князь Усунь – правитель колись могутнього кочового народу і країни, яка була найважливішим союзником династії Хань у західних регіонах Стародавнього Китаю; усуні є предками деяких сучасних народів Центральної Азії.

ЛІТЕРАТУРА

Черниш Н. (2025), “Минуле в поезії Сі Мужун”, в *Проблеми східної філології і методики викладання східних мов: актуальні питання теорії та практики*, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, с. 102–106.

Черниш Н. О. (2017), “Теми та образи поезії Хань Янь”, *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Перекладознавство та міжкультурна комунікація*, вип. 1, с. 77–80.

Черныш Н. А. (2014), “Жизненная сила поэзии Хуэй Ва”, *Мова і культура*, вип. 17, т. VI (174), с. 70–76.

林语堂 (2021), *吾国与吾民*, 湖南文艺出版社.

寒烟 (2012), *月亮向西*, 漓江出版社, 桂林.

席慕容 (2010), *席慕容诗集*, 鹭江出版社.

灰娃 (2016), *灰娃七章*, 北京大学出版社, 北京.

«李海鹏: 升入星空的痛苦诗学: 一种精神自传——读寒烟诗集 “月亮向西”», *文艺报*, available at: <https://www.chinawriter.com.cn/n1/2017/0329/c404030-29176837.html> (accessed September 7, 2025).

«王小鲁: 文. 获奖的贫穷诗人», *经济观察*, available at: <https://m.eeo.com.cn/gcj/2014/0610/261724.shtml> (accessed September 7, 2025).

«席慕容携新作品赴京 称现在写诗更像是一种回望», in *中央广播电视总台 央视网*, available at: <https://news.cntv.cn/china/20111103/107453.shtml> (accessed September 7, 2025).

«[當月作家] 詩的自由, 是我的不自由—席慕容», in *Unitas*, available at: <https://www.unitas.me/archives/19468> (accessed September 7, 2025).

«98岁诗人灰娃: 我是一个“悄悄活着”的人», *文艺报*, available at: <https://www.chinawriter.com.cn/n1/2024/1225/c403994-40389175.html> (accessed September 7, 2025).

«灰娃不要玫瑰 (节选), “收获” 2021年第3期», *文艺报*, available at: <https://www.chinawriter.com.cn/n1/2021/0517/c418958-32105234.html> (accessed September 7, 2025).

REFERENCES

Chernysh N. (2025), “Mynule v poeziyi Si Muzhun”, in *Problemy skhidnoyi filolohiyi i metodyky vykladannya skhidnykh mov: aktual'ni pytannya teoriiy ta praktyky*, Oles Honchar Dnipro National University, pp. 102–106. (In Ukrainian).

Chernysh N. O. (2017), “Temy ta obrazy poezii Khan Yan”, *Scientific Bulletin of Kherson State University. Series: Translation Studies and Communication*, Issue 1, pp. 77–80. (In Ukrainian).

Chernysh N. A. (2014), “Zhiznennaya sila poezii Khuey Va”, *Mova i kultura*, Issue 17, Vol. VI (174), pp. 70–76. (In Russian).

Lin Yutang (2021), *Wu guo yu wu min*, Hunan wenyi chuban she. (In Chinese).

Han yan (2012), *Yueliang xiang xi*, Lijiang chuban she, Guilin. (In Chinese).

Xi Murong (2010), *Xi Murong shiji*, Lu jiang chuban she. (In Chinese).

Hui wa (2016), *Hui Wa qi zhang*, Beijing daxue chuban she, Beijing. (In Chinese).

“Li Haipeng: Sheng ru xingkong de tongku shi xue: Yi zhong jingshen zizhuan —— du Han Yan shiji ‘Yueliang xiang xi’”, *Literary Gazette*, available at: <https://www.chinawriter.com.cn/n1/2017/0329/c404030-29176837.html> (accessed September 7, 2025). (In Chinese).

“Wang Xiaolu: Wen. Huojiang de pinqiong shiren”, *Economic Observer*, available at: <https://m.eeo.com.cn/gcj/2014/0610/261724.shtml> (accessed September 7, 2025). (In Chinese).

“Xi Murong xie xin zuopin fu jing cheng xianzai xie shi geng xiang shi yi zhong hui wang”, in *CCTV.com*, available at: <https://news.cntv.cn/china/20111103/107453.shtml> (accessed September 7, 2025). (In Chinese).

“[Dangyue zuojia] shi de ziyou, shi wo de bu ziyou – Xi Murong”, in *Unitas*, available at: <https://www.unitas.me/archives/19468> (accessed September 7, 2025). (In Chinese).

“98 sui shiren Hui Wa: Wo shi yige ‘qiaoqiao huoze’ de ren”, *Literary Gazette*, available at: <https://www.chinawriter.com.cn/n1/2024/1225/c403994-40389175.html> (accessed September 7, 2025). (In Chinese).

“Hui Wa buyao meigui (jiexuan), ‘Shouhuo’ 2021 nian di 3 qi chendongdong”, *Literary Gazette*, available at: <https://www.chinawriter.com.cn/n1/2021/0517/c418958-32105234.html> (accessed September 7, 2025). (In Chinese).

Хань Янь, Сі Мужун, Хуей Ва

ТРИ ПОЕТКИ СУЧАСНОГО КИТАЮ. ВІРШІ /

Переклад з китайської, вступна стаття та коментарі Н. О. Черниш

Поезія Хань Янь (寒烟), Сі Мужун (席慕容) та Хуей Ва (灰娃) може бути охарактеризована як яскрава частина сучасної китайської лірики, що вирізняється поєднанням глибокого ліризму, філософської рефлексії та інтертекстуальних зв'язків із класичною та світовою поезією. Саме в такій послідовності віку представлена поезія сучасних нам авторок: молодша Хань Янь, старша Сі Мужун та найстарша Хуей Ва. Створена композиція не тільки відповідає їхньому віку, а й іде за зміною кута зору: від особистісного конфлікту до міжособистісних стосунків і далі до зв'язків із вічним та універсальним.

Хань Янь заглиблюється у внутрішні, особистісні переживання. Теми болю, конфлікту, ідентичності та спадщини є інтенсивними та концентрованими. Читач спочатку занурюється у світ внутрішньої боротьби, пошуку себе, свого бачення світу, що є загальною проблемою людини на початку її становлення, коли людина вчиться у всьому покладатися на себе. Сі Мужун виходить за межі суто внутрішнього конфлікту та переходить до тем кохання, долі та взаємодії між людьми, і не тільки одного покоління. Її поезія, що досліджує переплетення минулого й теперішнього, а також ідеї реінкарнації, показує, як особистісні переживання виходять за рамки одного життя і стають частиною більшої, міжлюдської історії, яка стає опорою у світобаченні людини. Звернення до іншої людини начебто розсіюють внутрішню тривогу, і поезія стає легкою, наче пісня. Вірші Хуей Ва підносять тематику від людських стосунків до космологічних та універсальних понять. Поетка виходить за межі людського досвіду та звертається до вічності, тиші, пише про зв'язок людини з природою та Всесвітом. Особистісні переживання та взаємодія з природою стають нібито частиною взаємодії з вічністю. Людина шукає відповіді поза людською історією, хоча все ще тісно пов'язана з нею.

Таке умовне розділення на різні тематичні групи не можна зарахувати до всієї творчості кожної з них, але власне в цій підбірці віршів чітко простежується саме ця лінія, яку не можна проігнорувати.

Ключові слова: ліризм; філософська рефлексія; інтертекстуальні зв'язки; Хань Янь; Сі Мужун; Хуей Ва

Переклад надійшов до редакції 18.09.2025
Прийнято до друку після рецензування 23.12.2025
Опубліковано 14.04.2026